

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 72 0 Рс 035395 20 Рев 2
Бања Лука, 20.7.2021. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Виоланде Шубарић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Биљане Томић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Б.Б. из Д.П., кога заступају пуномоћници М.К. и М.Ђ., адвокати из Г., против тужених Општине С., коју заступа пуномоћник С.Б., адвокат из Б.Л., те Републике Српске, коју заступа Правобранилаштво Републике Српске, ради поништења рјешења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 72 0 Рс 035395 19 Рсж 3 од 30.9.2019. године, на сједници одржаној 20.7.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, преиначава се пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 72 0 Рс 035395 19 Рсж 3 од 30.9.2019. године тако што се жалбе тужених одбијају и пресуда Основног суда у Градишци број 72 0 Рс 035395 19 Рс 2 од 28.5.2019. године потврђује.

Тужене се обавезују да тужитељу надокнаде трошкове ревизионог поступка у износу од 438,75 КМ.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Градишци број 72 0 Рс 035395 19 Рс 2 од 28.5.2019. године поништена су као незаконита рјешења тужене Општине С. (даље: првотужена) од 08.4. и 15.5.2013. године, на основу којих је тужитељу престао радни однос код првотужене, као и рјешење надлежног органа тужене Републике Српске (даље: друготужена) од 26.6.2013. године, којим је одбијена жалба тужитеља, па је првотужена обавезана да тужитељу исплати накнаде плата за период од престанка радног односа до 03.01.2017. године, у износима ближе наведеним у изреци те пресуде, све са законском затезном каматом и уз уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Истом пресудом тужене су обавезане да тужитељу накнаде трошкове спора у износу од 6.046,50 КМ са каматом од пресуђења до исплате.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 72 0 Рс 035395 19 Рсж 3 од 30.9.2019. године жалбе тужених су усвојене и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев одбијен те тужитељ обавезан да туженима накнади трошкове првостепеног и жалбеног поступка у износима наведеним у изреци те пресуде.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељ побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка, погрешне примјене материјалног права и одлуке о трошковима поступка с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалбе тужених одбити и потврдити првостепена пресуда.

У одговорима на ревизију тужене побијају наводе ревизије и предлажу да се иста одбаци као недозвољена или одбије као неоснована.

Ревизија је основана.

У овом поступку тужитељ тражи да се пониште рјешења тужених којим му је утврђен престанак радног односа код првотужене и да се обавезе првотужена да му исплати накнаду плата те да за њега изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и то за период од престанка рада па до повратка на посао.

Расправљајући о овако постављеном тужбеном захтјеву нижестепени судови су утврдили: да тужитељ има средњу стручну спрему (завршена гимназија) и положен испит за матичара: да је тужитељ 15.3.2011. године распоређен на радно мјесто вишег стручног сарадника - матичара у Матичном уреду Р.Л.: да је због смањења обима послова радно мјесто тужитеља укинута, слиједом чега је рјешењем Начелника првотужене од 08.4.2013. године тужитељу престао радни однос, уз признање права на отказни рок у трајању од 75 дана, у оквиру којег је он користио годишњи одмор, те права на отпремнину у износу од 2.523,00 КМ; да је тужитељ против овог рјешења изјавио приговор, који је Начелник првотужене одбио рјешењем од 15.5.2013. године; да је надлежни орган друготужене - Одбор за жалбе јединица локалне самоуправе рјешењем од 26.6.2013. године одбио жалбу тужитеља изјављену против наведеног рјешења Начелника првотужене; да је у истој години када је тужитељу престао радни однос првотужена запослила два радника са средњом стручном спремом у Одсјеку за борачко - инвалидску заштиту и то прво на одређено, а потом на неодређено вријеме; да је у јануару 2017. године тужитељ поново засновао радни однос код првотужене (испрва на одређено, а потом на неодређено вријеме) и да је распоређен на послове матичара у теренској канцеларији.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд налази да су побијана рјешења тужених незаконита јер су у вријеме када је радно мјесто тужитеља укинута код првотужене постојала упражњена радна мјеста у Одсјеку за борачко - инвалидску заштиту, на која је тужитељ могао бити распоређен, ради чега је тужбени захтјев у цијелости усвојен.

Одлучујући о жалбама тужених, другостепени суд је пошао од тога да је радно мјесто тужитеља укинута и да првотужена није била дужна да тужитеља прими у радни однос по конкурсу који је објавила након што је тужитељу престао радни однос. Из ових разлога тај суд је жалбе тужених усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је одбио тужбени захтјев.

Одлука другостепеног суда није на закону заснована.

Члан 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске” број 101/04 до 98/13, даље: ЗЛС) прописује да се тим законом, између осталог, уређују права, обавезе и одговорности запослених у административној служби јединице

локалне самоуправе, док члан 49. став 2. тог закона прописује да се права и обавезе запослених у општинској административној служби остварују у складу са законом и колективним уговором.

Члан 110. истог закона прописује да у административној служби јединице локалне самоуправе послове обављају општински односно градски службеници те технички и помоћни радници. Неспорно је да је тужитељ код првотужене имао статус службеника, сходно члану 111. ЗЛС.

Сагласно одредби члана 128. ЗЛС, ако у административној служби јединице локалне самоуправе дође до смањења послова или укидања радних мјеста, службеници се распоређују на друга радна мјеста која одговарају њиховој стручној спреми, а ако не прихвате то друго радно мјесто, престаје им радни однос. Само у случају када не постоји могућност распоређивања службеника на неко друго радно мјесто, начелник општине односно градоначелник доноси рјешење о престанку радног односа тог службеника.

Међу странкама није било спорно да је укинута радно мјесто на које је био распоређен тужитељ (виши стручни сарадник - матичар у Матичном уреду Р.Л.) већ је само било спорно да ли је постојала могућност да првотужена распореди тужитеља на неко друго радно мјесто које одговара његовој стручној спреми и радном искуству.

Првостепени суд је на основу правилне оцјене изведених доказа, а посебно исказа свједока који су потврдили наводе тужитеља, утврдио да је постојала могућност да се тужитељ распореди на радно мјесто у административној служби првотужене (у Одсјеку за борачко - инвалидску заштиту), које одговара његовој стручној спреми и радним способностима. Стога је тај суд исправно закључио да је тужитељу незаконито престао радни однос и правилно је примијенио материјално право када је усвојио тужбени захтјев.

С друге стране, није правилно становиште другостепеног суда да првотужена није имала обавезу да тужитеља распореди на радно мјесто у Одсјеку за борачко - инвалидску заштиту, при чему тај суд погрешно наводи да су радна мјеста у том Одсјеку попуњена 2014. године. Наиме, из проведених доказа несумњиво произилази да су два лица, са истом стручном спремом коју посједује и тужитељ, у току 2013. године тј. непосредно након што је тужитељу престао радни однос, запослена у овом одсјеку на одређено вријеме, да би им 2014. године радни однос трансформисан на неодређено вријеме.

Висина изгубљене зараде тужитеља је правилно утврђена вјештачењем по вјештаку финансијске струке који је свој налаз и мишљење базирао на евиденцији првотужене о висини плате коју би тужитељ остварио у периоду од 25.6.2013. године, када му је престао радни однос, па до 03.01.2017. године, када је поново засновао радни однос код првотужене. Тужене нису имале примједбе на обрачун плата извршен по наведеном вјештаку, а вјештак је на рочишту детаљно и аргументовано образложио свој налаз и мишљење.

Предметна тужба је поднесена у року прописаном одредбом члана 152. став 7. ЗЛС, што приговор неблаговремености тужбе чини неоснованим.

С обзиром на изложено ваљало је ревизију уважити и примјеном одредбе члана 250. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП) одлучити као у изреци.

Истовремено су, примјеном одредби чл. 386. ст. 1. и 397. ст. 2. ЗПП, тужитељу досуђени трошкови састава ревизије у износу од 438,75 КМ, у смислу Тарифних бројева 3. и 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката (“Службени гласник Републике Српске” број 68/05).

Предсједник вијећа
Виоланда Шубарић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић